

Kurs: Pajton - programiranje igara sa Pygame bibliotekom

013_014 čas: dogadjaji_tastaturom

Teme: pygame biblioteka, pygame dogadjaji, petlja dogadjaja u realnom vremenu, dogadjaji tastaturom, prozivanje tastature, program Brzi_tasteri.py, program Resetovanje.py

001 Pygame biblioteka

Pygame je zapravo zasnovan na totalno drugačijoj biblioteci: SDL.

Simple DirectMedia Layer je open source biblioteka koja radi sa 2D grafikom i korisničkim ulazom i veoma lako se može podržati na različitim platformama.

Pošto je Pygame baziran na SDL, najveći broj SDL osobenosti je podržano u Pygame.

002 Pygame događaji

Pygame događaji se bave različitim stvarima u Pygame programima.

Ovo je kompletna lista svih događaja:

QUIT, ACTIVEEVENT, KEYDOWN, KEYUP, MOUSEMOTION, MOUSEBUTTONUP, MOUSEBUTTONDOWN, JOYAXISMOTION, JOYBALLMOTION, JOYHATMOTION, JOYBUTTONUP, JOYBUTTONDOWN, VIDEORESIZE, VIDEOEXPOSE, USEREVENT

Iz spiska se vidi da Pygame podržava upotrebu džojstika kao ulaza.

Džojstik mora biti uključen i konfigurisan sa operativnim sistemom da bi radio sa Pygame.

003 Petlja događaja u realnom vremenu

Upravljanje događajima u Pygame se ostvaruje kroz petlju u realnom vremenu.

Petlja se kreira sa while iskazom i while blokom, u kojem se ceo kod izvršava ponavljanjem sve dok while uslov je tačan.

U dosadašnjim primerima se koristio: **while True:** kao uslovni kvalifikator.

Najčešće kod kreira beskonačnu petlju iz koje se izlazi preko **sys.exit()** funkcije.

Da bi se odgovorilo na Pygame događaje, treba ispitati aktivnost događaja i pregledati stanje svakoga.

Pošto može biti mnogo događaja istovremeno, obično u jednostavnim demo programima se koristi samo jedan tip događaja.

Zato treba parsovati događaje kako se pojavljuju. Ovo se izvodi sa **pygame.event.get()**

Ovaj kod će kreirati listu događaja koji trenutno čekaju da se obrade.

Kroz listu se ide sa for petljom:

```
for dogadjaj in pygame.event.get()
```

što daje događaje prema redosledu njihove pojave u igri.

Obično su to pritisak na dugme, otpuštanje dugmeta i pokreti mišem.

Najčešći događaji na koje se mora odgovoriti su **QUIT**, kada je prozor zatvoren od strane korisnika.

```
while True:
```

```
    for dogadjaj in pygame.event.get():
```

```
        if dogadjaj.type == QUIT:
```

```
            sys.exit()
```

004 Događaji tastaturom

Događaji tastaturom uključuju KEYUP i KEYDOWN.

Kada treba odgovoriti na pritisnuto dugme, treba potražiti KEYDOWN događaj, a za pušteno dugme, KEYUP.

Često, najbolji način za odgovor na događaj dugmeta su fleg promenjive.

Npr, kada se pritisne **SPACE** dugme, fleg poput **space_dugme = True** se setuje.

A kada se dugme pusti, `space_dugme = False` se setuje.

Na ovaj način, ne treba odgovoriti na događaj odmah čim se desi, ali se može odgovoriti na fleg promenjivu.

Obično, koristi se `ESCAPE` kao difolt dugme za napuštanje programa(quit key), kao standardan način. Može se kodovati odgovor na pritisak `ESCAPE` dugmeta:

```
while True:
```

```
    for dogadjaj in pygame.event.get():
        if dogadjaj.type == QUIT:
            sys.exit()
        elif dogadjaj.type == KEYDOWN:
            if dogadjaj.key == pygame.K_ESCAPE:
                sys.exit()
```

U ovom primeru iskaz elif se mora koristiti pri evaluaciji tipova događaja.

Ovo je jednostavno kada se radi sa nekoliko događaja ali problem nastupa kada se mora proveravati veliki broj događaja.

U tom slučaju, jedan način je da se koristi `key.name` osobenost, koja će vratiti string sa imenom ključa.

Drugi način je vezan za tastaturu.

Po difoltu Pygame ne odgovara uzastopce na dugme koje je pritisnuto; samo šalje događaj kada se dugme po prvi put pritisne, a drugi put kada se pritisnuto dugme pusti.

Da bi Pygame generisao uzastopne događaje kao što je držanje pritisnutog dugmeta, potrebno je uključiti ponavljanje ključa:

```
pygame.key.set_repeat(10)
```

Parametar je broj ponavljanja u milisekundama.

Pozivanje ovog metoda bez parametra onemogućava korišćenje ponavljanja ključa.

005 Prozivanje tastature

Sistem događaja u Pygame nije jedini način za detektovanje korisničkog inputa.

Takođe se može prozvati (poll) ulazni uređaj da bi se videlo da li korisnik interaguje sa programom.

Interfejs za prozivanje tastature u Pygame je sa `pygame.key.get_pressed()`.

Ovaj metod vraća listu bulovih vrednosti, to je dugačka lista flegova, po jedan za svako dugme. Iste konstante se koriste za indeksiranje rezultujućeg niza bulovih vrednosti (poput `pygame.K_ESCAPE`).

Dobra strana prozivanja svih dugmadi odjednom je sposobnost detektovanja istovremenog pritiskanja većeg broja dugmadi bez potrebe za prolaskom kroz sistem događaja.

Može se zameniti stari kod upravljanja događajima za detektovanje `ESCAPE` dugmeta sa sledećim:

```
dugmici = pygame.key.get_pressed()
if dugmici[K_ESCAPE]:
    sys.exit()
```

Sve konstante dugmadi u pygame, poput `K_RETURN`, odgovaraju njihovim ASCII ekvivalentima.

Može se koristiti Pajton funkcija `chr()` za vraćanje string reprezentacije ASCII kod broja.

Npr, malo slovo `a` ima ASCII kod od 97.

006 Primena prozivanja tastature

Ovo je mala igra koja koristi tastaturu u petlji realnom vremenu za testiranje brzine kucanja. Nije baš najpreciznija bez celih reči, samo se testira brzo kucanje jedno po jedno dugme, ali jeste dobar način za rukovanje prozivanjem tastature i podržanih funkcija.

U programu se koristi funkcija `random.randint()` koja generiše slučajan broj unutar opsega brojeva (opseg se predstavlja kao dva pramatra u zagradi).

007 Upotreba modula time

Drugi koristan modul je modul `time`.

Njegova funkcija `time.clock()` vraća trenutan broj sekundi (milisekundi su uključeni kao decimalne vrednosti) koje su prošle od trenutka startovanja programa.

Na početku programa `start_casovnika = 0` pa sa kodom,

`trenutno = time.clock() - start_casovnika` se dobija koliko je vremena u milisekundama proteklo od startovanja programa (to nije vreme koje se meri kao deo igre).

Kada je ispunjen uslov: `kraj_igre = False` započeta je nova runda igre i sa

`trenutno = time.clock() - start_casovnika` funkcija se koristi da bi se omogućilo odbrojavanje od 10 do 1.

Promenjiva `sekunde` započinje od 11 a `time.clock()` se oduzima od sekunde da bi se dobila vrednost za odbojavanje.

Kada se pritisne `ENTER` po prvi put za statovanje igre, startuje se deo koda koji reaguje na ovaj događaj:

```
if kljucevi[K_RETURN]:
    if kraj_igre:
        kraj_igre = False
        rezultat = 0
        sekunde = 11
        start_casovnika = time.clock()
```

Uslov `kraj_igre == True`, je ispunjen i pre početka igre (pre prvog pritiskanja `ENTER`) i posle svake odigrane partije igre od 10 sekundi.

Tako se resetuju vrednosti u bloku: `kraj_igre`, `rezultat`, `sekunde` i `start_casovnika`.

Formula kojom se dobija prosečna brzina kucanja (`brzina = rezultat * 6`) je veoma uslovna i koristi se samo za potrebe igre.

Pošto je promenjiva ključevi na početku glavne petlje igre dobila vrednost:

`kljucevi = pygame.key.get_pressed()` to znači da upotrebom promenjive ključevi kao: `kljucevi[tacan_odgovor]` promenjivu `tacan_odgovor` tretiram kao vrednost dobijenu pritiskom dugmeta tastature.

Ta vrednost se može vizuelno prikazati kao simbol na tastaturi korišćenjem

`chr(tacan_odgovor - 32)`.

Promenjiva `ključ_zastavica` je fleg koji se setuje kada je po prvi put poritisnuto neko dugme na tastaturi tokom igre.

Brzi_tasteri.py

```
import sys, random, time, pygame
from pygame.locals import *

def stampanje_teksta(font, x, y, tekst, boja = (255,255,255)):
    slika_tekst = font.render(tekst, True, boja)
    ekran.blit(slika_tekst, (x,y))

pygame.init()
ekran = pygame.display.set_mode((600,500))
pygame.display.set_caption("Brzi tasteri v1.0")
font1 = pygame.font.Font(None, 24)
font2 = pygame.font.Font(None, 200)
bela = 255,255,255
```

```

zuta = 255,255,0
kljuc_zastavica = False
tacan_odgovor = 97
sekunde = 11
rezultat = 0
start_casovnika = 0
kraj_igre = True

while True:
    for dogadjaj in pygame.event.get():
        if dogadjaj.type == QUIT:
            sys.exit()
        elif dogadjaj.type == KEYDOWN:
            kljuc_zastavica = True
        elif dogadjaj.type == KEYUP:
            kljuc_zastavica = False

    kljucevi = pygame.key.get_pressed()
    if kljucevi[K_ESCAPE]:
        sys.exit()

    if kljucevi[K_RETURN]:
        if kraj_igre:
            kraj_igre = False
            rezultat = 0
            sekunde = 11
            start_casovnika = time.clock()

    trenutno = time.clock() - start_casovnika
    brzina = rezultat * 6
    if sekunde - trenutno < 0:
        kraj_igre = True
    elif trenutno <= 10:
        if kljucevi[tacan_odgovor]:
            tacan_odgovor = random.randint(97,122)
            rezultat += 1

    ekran.fill((0,100,0))
    stampanje_teksta(font1, 0, 0, "Ajde da vidimo kako brzo kucas!")
    stampanje_teksta(font1, 0, 20, "Kucaj najmanje 10 sekundi...")
    if kljuc_zastavica:
        stampanje_teksta(font1, 500, 0, "<dugme>")

    if not kraj_igre:
        stampanje_teksta(font1, 0, 80, "Vreme: " + str(int(sekunde - trenutno)))

    stampanje_teksta(font1, 0, 100, "Brzina: " + str(brzina) + " slova u minuti")
    if kraj_igre:
        stampanje_teksta(font1, 0, 160, "Pritisni ENTER za pocetak...")

    stampanje_teksta(font2, 0, 240, chr(tacan_odgovor - 32), zuta)
    pygame.display.update()

```

008 Funkcije modula time

U Pygame, vreme se predstavlja u milisekundama (hiljaditi deo sekunde).

Sa `pygame.time.get_ticks()` se dobija proteklo vreme u milisekundama od trenutka poziva funkcije `pygame.init()`.

Sa `pygame.time.wait(milisekunde)` se pauzira igra za zadato vreme, a u stvarnosti, dopušta se deljenje procesorskog vremena sa drugim programima pa ova funkcija ima manju preciznost.

Sa `pygame.time.delay(milisekunde)` se pauzira igra za zadato vreme ali sada se koristi procesor za merenje proteklog vremena pa je ova funkcija precizna.

Sa `pygame.time.set_timer(dogadjajID, milisekunde)` se postavlja da se događaj sa oznakom `dogadjajID` pojavljuje u nizu događaja na dati broj milisekundi.

Sa `pygame.time.Clock()` se kreira nov `Clock` objekat koji se koristi za praćenje proteklog vremena.

Sa `Clock.tick(broj_frejmova)` se poziva metoda koja se realizuje jednom u svakom frejmu.

Broj frejmova u zagradi ograničava da se igra ne izvodi sa više od zadanog broja frejmova po sekundi.

Resetovanje.py

```
import pygame
pygame.init()
FONT = pygame.font.SysFont("Sans", 60)
BOJA TEKSTA = (0, 0, 0)
BOJA_POZADINE = (255, 255, 255)
petlja = True
vreme_od_starta = None
pygame.display.set_caption("Resetovanje")
ekran = pygame.display.set_mode((1400, 800))
sat = pygame.time.Clock()
vreme_od_ENTER = 0
while petlja:
    for dogadjaj in pygame.event.get():
        if dogadjaj.type == pygame.QUIT:
            pygame.quit()
            quit()
        if dogadjaj.type == pygame.KEYDOWN:
            if dogadjaj.key == pygame.K_RETURN:
                vreme_od_starta = pygame.time.get_ticks()

    ekran.fill(BOJA_POZADINE)
    if vreme_od_starta:
        vreme_od_ENTER = (pygame.time.get_ticks() - vreme_od_starta) / 1000
        poruka1 = 'Proteklo sekundi od pritiska na dugme ENTER: ' +
str(vreme_od_ENTER)
        ekran.blit(FONT.render(poruka1, True, BOJA TEKSTA), (20, 20))

    pygame.display.flip()
    sat.tick(60)

pygame.quit()
```

`pygame.quit()`

Program meri proteklo vreme od prvog klika na dugme ENTER do sledećeg klika na dugme ENTER.

Svaki klik na ENTER resetuje tajmer

Zadaci

012) Modifikovati kod programa `Resetovanje.py`, i nazvati ga `Za_5_sekundi.py`, tako da program traži od igrača da u roku od 5 sekundi klikne na dugme ENTER. Ako se to ne desi, pojavljuje se poruka o kašnjenju.